

Lelystadse VVD
Verkiezingsprogramma
Gemeenteraadsverkiezingen
2022

Inhoudsopgave

Ook voor jou!	3
Wat wij beter willen doen!	6
1 Een stad waar het fijn leven is	7
1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen.....	7
1.2 Waar we de wijk groen en leefbaar houden	9
1.3 Waar vervoer van A naar B vlot gaat	10
1.4 Vol slimme en duurzame oplossingen	11
2 Een bloeiende lokale economie	12
2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen	12
2.2 Waar de stad bruist en bezoekers van buiten aantrekt.....	13
2.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden	14
2.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan	15
2.5 Waar iedereen meedoet en integreert	15
2.6 Waar we trots zijn op onze boeren	16
3 Waardevol samenleven.....	18
3.1 Met zorg dicht bij huis	18
3.2 Waar je fijn kunt opgroeien	19
3.3 Waar onderwijs een gelijke start biedt.....	19
3.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen	21
4 Een veilige stad	22
4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen	22
4.2 Waar criminaliteit wordt aangepakt	23
5 Een gemeente die klaar staat voor de inwoners.....	24
5.1 Waar het belang van inwoners en ondernemers voorop staat.....	24
5.2 Waar we onze krachten bundelen voor slimme oplossingen.....	25
5.3 En waar we verstandig met ons geld omgaan.....	26

Ook voor jou!

Lelystad. Hoofdstad van de provincie Flevoland. Logistieke hub met excellente verbindingen over weg, spoor en water. Parel aan de kust. Hoofdstad van de Nieuwe Natuur. Stad met inmiddels meer dan 80.000 inwoners en een forse groeiambitie voor de komende jaren. Een stad waar het fijn werken, wonen en recreëren is met een ideale centrale ligging.

Onze liberale uitgangspunten

Als dé lokale liberale partij van Lelystad staan wij voor deze mooie stad, ook voor jou!

Daarbij gaan we uit van onze liberale principes. We staan voor een stad waar je fijn kunt leven, met goede en betaalbare woningen voor iedereen en goede infrastructuur. Een stad met een bloeiende lokale economie, waar ondernemers de ruimte krijgen en iedereen meedoet. Een stad waar je fijn kunt opgroeien, met onderwijs dat iedereen gelijke kansen biedt en zorg dicht bij huis. Een veilige stad, waar we met respect met elkaar omgaan en waar criminaliteit stevig wordt aangepakt. Een stad waar de gemeente er echt is voor inwoners en ondernemers en waar de gemeentefinanciën op orde zijn.

Wij hebben al veel bereikt!

De afgelopen jaren heeft Lelystad een sterke groei doorgemaakt. Na jaren van relatief minder snelle ontwikkeling is tijdens de vorige collegeperiode onder aanvoering van de VVD een groeispurt ingezet die Lelystad klaar maakt voor een mooie toekomst. De gemeente Lelystad werkt daarbij nauw samen met het Rijk en de provincie Flevoland in het programma Lelystad Next Level: de strategische ontwikkelagenda om Lelystad een sprong voorwaarts te laten maken op de thema's Sociaal Sterk, Onderscheidend Onderwijs, Uitstekende Woonmilieus, Next Level Economie en Natuur, Recreatie en Toerisme.

We zijn er de afgelopen jaren in geslaagd om belangrijke successen te realiseren voor onze stad!

- ▶ *Onze lokale economie groeit en bloeit:* diverse grote ondernemingen (o.a. Inditex, Van der Valk, Kok Experience en JYSK) vestigden zich in Lelystad, waarmee de werkgelegenheid fors steeg. Flevokust Haven is van start gegaan en zorgt inmiddels voor economische bedrijvigheid. Lelystad Airport is gereed gemaakt voor een hopelijk spoedige opening.
- ▶ *Lelystad heeft een grote groeiambitie:* De Raad van Lelystad sprak de ambitie uit om in de periode tot 2040 40.000 nieuwe woningen te bouwen in Lelystad, als bijdrage aan de nationale woningbouwopgave. Diverse bouwplannen komen inmiddels van de grond, onder andere langs de kust en in Warande.
- ▶ *We investeren in de bestaande stad:* De voorbereidingen zijn gestart voor grootschalige opwaardering van en investeringen in de Boswijk, de Atolwijk, de Zuiderzeewijk en de Waterwijk in Lelystad-Oost. De raad van Lelystad nam een belangrijk besluit over de toekomstige inrichting van een modern en levendig Stationsgebied.
- ▶ *De opening van campus Porteum biedt kansen:* de nieuwe onderwijscampus Porteum is geopend. De voormalige locaties van de drie scholen die in Porteum zijn opgegaan (De Arcus, Scholengemeenschap Lelystad en De Rietlanden) zijn vrijgekomen en aangewezen als onderzoekslocatie voor woningbouw binnen de stadsgrenzen van Lelystad.
- ▶ *Randvoorwaarden voor doelmatige besteding van middelen voor jeugdzorg zijn verbeterd:* Jeugdzorg is ondergebracht bij "Jeugd Lelystad" (JEL B.V.), een nieuwe eigenstandige organisatie die toe gaat zien op noodzaak van de inzet van jeugdzorg en doelmatigheid van de aanwending van de daarvoor beschikbare middelen.

Lelystad heeft nog veel ontwikkelkansen!

Het gaat steeds beter met Lelystad, maar er zijn er ook belangrijke aandachtspunten voor de komende coalitieperiode.

- ▶ *Opening Lelystad Airport nog altijd onzeker:* De opening van Lelystad Airport is keer op keer uitgesteld en het is op het moment van schrijven van dit verkiezingsprogramma nog altijd onduidelijk of het nieuwe kabinet de luchthaven in gebruik zal laten nemen.
- ▶ *Jeugd vliegt nog altijd uit en blijft niet behouden voor Lelystad:* De jeugd heeft in Lelystad nog onvoldoende mogelijkheden om zich te ontspannen en om door te studeren na het doorlopen van de middelbare school. Hierdoor trekken nog altijd veel jongeren weg uit de stad. Juist hoger opgeleide jongeren moeten verleid worden te blijven wonen en werken in Lelystad.
- ▶ *Tekorten op de gemeentebegroting:* De financiële situatie van de gemeente Lelystad is nog steeds zeer nijpend, door structurele tekorten op het gebied van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de jeugdzorg. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) pleit in de kabinetsformatie voor extra structurele middelen voor gemeenten voor het uitvoeren van deze taken. In Lelystad is de afgelopen jaren sprake geweest van een miljoenenoverschrijding.
- ▶ *Energietransitie staat op punt van beginnen:* De energietransitie stelt onze inwoners en ondernemers voor een forse uitdaging. Deze transitie is kostbaar, maar moet kostenneutraal zijn voor onze inwoners.

Dit verkiezingsprogramma beschrijft de voornemens van de Lelystadse VVD voor de coalitieperiode 2022-2026. Wij zijn er voor iedereen in de stad, gunnen onze ondernemers de ruimte om te groeien en staan voor een veilig, inclusief en rechtvaardig Lelystad. Ook voor jou!

Onze hoofdpunten!

De belangrijkste 9 punten van dit verkiezingsprogramma zijn de volgende:

1. *Een leven lang Lelystad:* iedereen die dat wil moet zijn hele leven in Lelystad kunnen wonen, werken, leren en recreëren. We willen een einde aan de exodus van onze jeugd na de middelbare school.
2. *Bouwen, bouwen, bouwen in de mix!:* we staan vol achter de ambitie om 40.000 nieuwe woningen te realiseren in de periode tot 2040. We willen geen eenzijdige wijken, maar een diverse stad met een gezonde verhouding tussen verschillende woningtypes die bijdraagt aan een evenwichtige bevolkingssamenstelling.
3. *Ondernemers krijgen de ruimte!* Als liberalen staan wij voor onze ondernemers. We willen een einde aan onnodige belemmeringen om te ondernemen in onze stad. Vergunningen dus tijdig verlenen en waar mogelijk verlengen. Aan agrariërs bieden we ruimte om op hun grond en erf alternatieve economische bedrijvigheid te ontwikkelen.
4. *Financiën op orde, geen lastenverzwaring:* het huishoudboekje van Lelystad moet verder op orde worden gebracht. De jarenlange structurele tekorten op de Wmo en jeugdzorg moeten definitief een halt toe worden geroepen. Tekorten mogen nooit worden opgelost via lastenverzwaring voor onze burgers en ondernemers.
5. *Subsidie verplicht tot prestatie:* jaarlijks keert de gemeente Lelystad via de Algemene Subsidieverordening ongeveer € 30 miljoen subsidie uit voor diverse doelen. Wij willen dat de controle op rechtmatigheid en de rapportage over de doelmatigheid van subsidies wordt versterkt. Het gaat immers om belastinggeld van onze inwoners! Subsidie verplicht tot prestaties: als de prestatie niet wordt geleverd conform de afspraken moet de gemeente de verleende subsidie (geheel of gedeeltelijk) terugvorderen.

6. *Eigen verantwoordelijkheid in werken en leren*: als liberalen geloven wij in eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners. Dat vinden we belangrijk in alle aspecten van het leven, maar vooral bij werken en leren. Iedereen moet aan het werk. Waar dat niet vanzelf gaat verwachten we voldoende eigen inzet voor omscholing en re-integratie. De gemeente helpt en faciliteert, maar is uiteindelijk niet verantwoordelijk hiervoor.
7. *In Lelystad wil je wonen, werken en recreëren*: Lelystad heeft zich geweldig ontwikkeld in de afgelopen jaren. We mogen zelfbewust uitstralen dat Lelystad een geweldige stad is om in te wonen, werken en recreëren. Het blijft belangrijk om de beeldvorming over Lelystad verder te versterken.
8. *Veiligheid, altijd en overal*: wij willen dat heel Lelystad voor iedereen veilig is. Je mag in Lelystad zijn wie je bent. Iedereen behandelt elkaar met respect, op school, thuis en op straat. We willen dat onze woonwijken veilig zijn en pakken criminaliteit hard aan. De capaciteit van handhaving en de hulpdiensten in Lelystad moet op peil blijven. Waar nodig zetten we in bepaalde gebieden cameratoezicht in, als ondersteunend middel.
9. *Goede zorg, dicht bij huis*: specifieke ziekenhuiszorg is beschikbaar en blijft absoluut noodzakelijk voor Lelystad. Daarnaast willen we dat zorg voor wie dat nodig is dichtbij en laagdrempelig beschikbaar is.

Vind jij ook dat we de kansen van Lelystad in de komende jaren moeten verzilveren? En kun je na lezing van dit verkiezingsprogramma vinden in onze liberale koers voor Lelystad? Geef ons dan je stem in maart 2022! De Lelystadse VVD is er tenslotte "Ook voor jou!"

De Programmacommissie van de Lelystadse VVD:

Dennis Grimbergen

Marco Boogaard

Henk Abbes

Marten Tilstra

Daniëlle Mers-van der Raad

Svenja de Vos

Eelco Schrijver

Ruben Plomp

Wat wij beter willen doen!

De komende periode wil de VVD Lelystad echt vooruit helpen. Ook voor jou! Dit verkiezingsprogramma beschrijft onze ambities voor de gemeente Lelystad in de jaren 2022-2026. Maar omdat stilstaan achteruitgang betekent willen wij ook een aantal zaken beter gaan doen:

1. Lelystad meer zelfbewust en met lef positioneren!
2. In plaats van eenzijdige woningbouw juist bouwen in de mix om maatschappelijke armoede te voorkomen.
3. Alleen investeringen in het stadshart als deze bijdragen aan wonen en recreëren.
4. Minder bestuurlijke afhankelijkheid van de Metropoolregio Amsterdam (MRA).
5. In de parels van onze stad (Stationsgebied, kust en Stadshart) geen goedkope (woning)bouwoplossingen voor de korte termijn.
6. Stoppen met vertragende procedures voor nieuwe kwalitatieve initiatieven op het gebied van wonen. Ruim baan aan ontwikkelaars om de woningbouwopgave nu ook echt van de grond te krijgen.
7. Vasthouden aan de ambitie om 40.000 extra woningen toe te voegen (inclusief de bijbehorende infrastructuur, voorzieningen en banen).
8. Geen rem meer op onderzoek naar mogelijke inbreidingslocaties voor de woningbouwopgave, die door de gemeenteraad zijn aangewezen. Kansen om te bouwen binnen de grenzen van de huidige bebouwde kom van Lelystad benutten, met respect voor het karakter van onze stad.
9. Spoedige sloop van De Rietlanden, SGL en Arcus ten behoeve van de woningbouwopgave.
10. Eerlijke wachtlijsten voor iedereen en daarom geen voorrang meer op huurwoningen voor statushouders.
11. Wij koesteren Bataviastad, de Bataviahaven en Batavialand! Daarom geen woningbouwontwikkelingen in het leisure-deelgebied Bataviakwartier.
12. Tekorten worden opgelost binnen de eigen portefeuille. Dus geen overschrijdingen in de ene portefeuille dekken uit budget van de andere portefeuille, of opnames uit de algemene reserves voor dergelijke tekorten.
13. Bij economische ontwikkelingen geen “Nee, omdat...”, maar “Ja, tenzij...”. Geen onnodige beperkingen meer voor economische ontwikkelingen van ondernemers.
14. Alternatieve economische ontwikkelingen door agrariërs rondom Lelystad Airport en Flevokust stimuleren.
15. Geen vervuilde grond of vervuilende (rest-)stoffen uit andere gemeenten meer opslaan of overslaan in Lelystad. Geen vervuilde grond meer gebruiken als onderlaag voor (infrastructurele) projecten.
16. Overlastgevende straatdealertjes, sissers en hangjongeren keihard aanpakken met lik op stuk beleid.
17. Subsidie voor Vroegtijdig-School-Verlaters vraagt om resultaat, niet om acceptatie van de reguliere aantallen. Dus niet langer pappen en nathouden.
18. Niet meer geld naar handhaven van afval-bijplaatsingen, maar de bewoners aanspreken op eigen verantwoordelijkheid.
19. Geen subsidies verstrekken aan organisaties met doorlopend negatieve exploitaties als gevolg van te grote behuizing, gebouwkosten of een onrendabele personeelsbezetting.
20. Geen voorkeurspositie van grote culturele instellingen meer ten opzichte van amateurkunsten.
21. De kwaliteit van de openbare ruimte verbeteren en niet besparen op onderhoud.
22. Geen visies, lange termijnagenda's, koersdocumenten en papieren tijgers meer voor Lelystad Next Level. Aan het werk, realiseren waar wij voor staan als stad.
23. De wachttijden bij verstrekking van medische hulpmiddelen verkorten.
24. Incidentele budgetten niet inzetten om structurele tekorten te dekken.
25. Handhaven van onze excellente infrastructuur.
26. Doorstroomcapaciteit voor auto en fiets op zijn minst handhaven en waar mogelijk verbeteren.

1 Een stad waar het fijn leven is

1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

Een huis is een thuis. De plek waar je je veilig en prettig wilt voelen. Daarom is het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden. Wij willen dat onze inwoners op ieder moment in hun leven het juiste huis kunnen vinden. Een huis dat je kunt aanpassen aan de levensfase waarin je je bevindt. Maar de realiteit is anders. Op dit moment is de woningnood in Lelystad hoog. Als VVD willen wij dat er 40.000 nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan blijven wonen.

- ▶ Eigen woningbezit vinden wij belangrijk, waarmee sociale koop voorgeeft op sociale huur. Het is goed voor de leefomgeving. De belasting op eigen woningbezit (OZB) willen wij daarom niet meer verhogen dan met het inflatiepercentage.
- ▶ Voor koopwoningen in Lelystad geldt wat ons betreft een zelfbewoningsplicht. Dit vergroot de kans op een eigen woning voor starters uit onze eigen gemeente en voorkomt grote prijsstijgingen van koopwoningen. Wij zijn voorstander van de mogelijkheid om kopers van woningen die in Lelystad wonen of werken voorrang te geven bij de aankoop van nieuwe woningen.
- ▶ Het percentage sociale huurwoningen in de totale woningvoorraad mag niet stijgen: maximaal 30% sociale huur. De overige 70% betreft vrije sector huurwoningen en koopwoningen. Zo zorgen we voor een evenwichtige samenstelling in het aanbod van huurwoningen.
- ▶ In Lelystad is een ernstig tekort aan vrije sector huurwoningen en koopwoningen in het middensegment en het hogere segment (vanaf € 280.000). De komende jaren willen wij volop ruimte geven aan de ontwikkeling van dergelijke woningen, zodat inwoners met draagkracht een woning kunnen vinden die bij hen past. Het bouwtempo moet fors omhoog!
- ▶ Voor woningbouw wordt geen grond gekocht, eerst wordt de aanwezige eigen grond ontwikkeld, tenzij het grote meerjarige uitleglocaties betreft. Nieuwbouw op gronden in eigendom en onafgemaakte plekken heeft voorrang op aan te kopen locaties. De locaties Rietlanden, SGL en Arcus moeten met spoed ontwikkeld worden om verpaupering tegen te gaan.
- ▶ Consortia, ontwikkelaars en ontwikkelende bouwers worden met open armen ontvangen om samen tot de beste woonoplossingen te komen. Bouwversnellers en meerjarige productieafspraken waarbij gebiedsontwikkeling hand in hand gaat met woningbouwproductie, infrastructuur en voorzieningen heeft prioriteit. Wij geven de grond niet weg, in tegendeel. Reële grondprijzen vormen de basis voor een gezonde grondexploitatie.
- ▶ Voor mensen die zelfstandig willen bouwen zijn altijd voldoende kavels beschikbaar. Hier kunnen bewoners hun woning naar eigen inzicht en wensen vormgeven, in de stijl die zij zelf mooi vinden, en zo groot als zij zelf willen.
- ▶ Innovatie is een van de pijlers waarin Lelystad zich onderscheidt en kansen biedt, ook in de woningbouw. In bouwplannen willen we ambitie en innovatie zien op het gebied van techniek en duurzaamheid. Voor alle bouwplannen moet gelden dat zij Lelystad als stad "in wezen" versterken.
- ▶ Bij de ontwikkeling van nieuwbouw wordt uitgegaan van bouwen in de mix, eenvormigheid wordt voorkomen en onderscheidende architectuur doorbreekt dit.
- ▶ Duurzaam bouwen binnen de wettelijke kaders is de norm. Bouwplannen van projectontwikkelaars toetsen wij daarom nadrukkelijk op duurzaamheidsaspecten: de mate waarin energiezuinig of energieneutraal wordt gebouwd is een belangrijk criterium voor de gunning van opdrachten.

- ▶ Aandacht voor exclusieve woonmilieus is noodzakelijk. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van Lelystad tot een “complete” stad waarin ook voldoende kapitaalkrachtige inwoners wonen.
- ▶ In Lelystad moeten voldoende woningen voor senioren beschikbaar zijn, met mogelijkheden voor zorg aan huis of in de directe omgeving. Zo krijgen we voor elkaar dat ouderen die kleiner willen wonen doorstromen en regelen we eerlijke toegang tot de huizenmarkt voor starters.
- ▶ Nieuwe woonvormen voor senioren maken nadrukkelijk onderdeel uit van de woningprogrammatie om doorstromen te bestendigen, rekening houdend met hun daadwerkelijke behoefte. Er wordt daarbij gekeken naar locaties waar zorg en belangrijke faciliteiten dichtbij zijn. Herbestemming van overtollige kantoor- of winkelruimte kan ook een rol spelen, voor zover deze daar geschikt voor zijn.
- ▶ Uitbreiding van het aandeel sociale huurwoningen in Lelystad stellen wij afhankelijk van een reële balans tussen middenhuur en (aantrekkelijke midden en dure) koop, bouwen in de mix.
- ▶ Bouwlocaties kunnen niet alleen eenzijdig bestaan uit sociale huurwoningen. Bouwen in de mix is het credo. Grondexploitaties voor nieuwe woningbouwlocaties moeten altijd sluitend zijn.
- ▶ Functieverandering van bestaande gebouwen naar nieuwe sociale huurwoningen creëert op andere plaatsen in de stad minder ruimte voor de realisatie van sociale huurwoningen.
- ▶ Gesubsidieerde huurwoningen zijn er alleen voor mensen die dat echt nodig hebben. Scheefwonen wordt effectief aangepakt.
- ▶ Woningbouwcorporatie Centrada wordt gestimuleerd tot behoud en verbetering van de bestaande sociale huurwoningen, door bijvoorbeeld elke daarvoor geschikte woning te voorzien van betere isolatie en waar mogelijk zonnepanelen.
- ▶ Nieuwe sociale huurwoningen moeten vooral gericht zijn op starters die, zodra hun inkomen stijgt, kunnen doorstromen naar de reguliere woningmarkt. Wij willen daarom dat bij nieuwbouw in de sociale huursector vooral kleinere appartementen en woningen worden gebouwd met een lage huurprijs.
- ▶ We zorgen voor tijdelijke huisvesting voor migranten met een verblijfsvergunning, maar schaffen hun voorrangpositie bij sociale huurwoningen af.
- ▶ Om snel meer woningen te kunnen bouwen, kiezen we voor kortere en soepelere procedures voor nieuwbouw. We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Zo zorgen we voor een prettige en leefbare stad. Ook doen we alles wat mogelijk is om speculatie tegen te gaan.
- ▶ We willen dat alle inwoners makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woningen te vergroten of aan te passen. Regels uit bestemmingsplannen zijn digitaal en actueel beschikbaar. We schaffen de welstandscommissie af en schrappen deze uit de plaatselijke verordening, vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet, die inwoners en ondernemers meer vrijheid geeft.
- ▶ Wanneer er in Lelystad personeelstekorten zijn bij vitale beroepen geven we hen voorrang bij de toewijzing van een sociale huurwoning of voorrang bij de aankoop van een koopwoning.

1.2 Waar we de wijk groen en leefbaar houden

We wonen allemaal graag in een wijk waar we ons thuis voelen. Een wijk die groen, schoon en veilig is. Waar burens met elkaar een bijdrage leveren aan het onderhoud van de straat, maar ook het schoonhouden van de eigen tuin, balkon en straat. De gemeente stimuleert dat de wijk en buurt schoon blijven. Want als dat goed gebeurt, wordt de afvalstoffenheffing goedkoper.

- ▶ Natuur is belangrijk en verdient bescherming. Maar we realiseren ons dat ruimte schaars is. Daarom blijven we kritisch kijken wat haalbaar en realistisch natuurbeleid is, met een juiste balans tussen wonen, ondernemen en recreatie.
- ▶ We willen een leefomgeving die zo klimaatbestendig mogelijk is. Als de gemeente en onze inwoners zo veel mogelijk beplanting in plaats van harde bestrating gebruiken kan regenwater infiltreren in de bodem. Door bomen in de wijk is het koeler tijdens warme zomerdagen.
- ▶ Bij het onderhoud van groen werken we zoveel mogelijk samen met inwoners. Initiatieven van bewoners en organisaties om de eigen straat of buurt te vergroenen en onderhouden worden van harte aangemoedigd.
- ▶ Inwoners kunnen afval zo goedkoop mogelijk kwijt. Daarbij streven we zoveel naar hergebruik en recycling. Containers moeten in de buurt en bereikbaar zijn. Om overlast van meeuwen, ratten en ander ongedierte te voorkomen zijn we voorstander van ondergrondse afvalcontainers.
- ▶ Hondenpoep, zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers, graffiti en andere overlast worden aangepakt en vernielingen snel hersteld. De kosten hiervan worden zoveel mogelijk verhaald op de veroorzaker.
- ▶ Het is oneerlijk dat een klein huishouden evenveel afvalstoffenheffing betaalt als een groot huishouden.
- ▶ We willen een goed werkend en betaalbaar riool. We vinden het normaal dat iedereen die hiervan gebruik maakt bijdraagt aan de kosten. Of je nu een huis huurt of een huis bezit. De rioolheffing mag niet duurder dan nodig zijn.
- ▶ De gemeente zoekt de samenwerking op met waterschappen om wateroverlast te helpen verminderen en maatregelen te nemen om gevolgen van hitte en droogte op te vangen. Zowel bij bouwplannen, als weg- en natuuronderhoud wordt rekening gehouden met bodem en waterbeheer : beter vasthouden van water, tegengaan van verspilling en stimuleren van het hergebruik van water.
- ▶ Bij het aanleggen van een nieuw rioolstelsel scheidt de gemeente indien mogelijk regenwater van huishoudelijk afvalwater. Daarbij stimuleren we hergebruik van (regen)water waardoor ons waterverbruik afneemt.
- ▶ Wij stimuleren klimaatadaptieve maatregelen, zoals verwijderen van bestrating, afkoppelen van regenwaterafvoer, infiltratie en hergebruik van regenwater.
- ▶ Niet alleen voor mensen, maar ook voor dieren dient Lelystad een prettige stad te zijn. We spannen ons er daarom voor in om het leefklimaat van dieren zo goed mogelijk te maken. Dat betekent groen en ruimte voor dieren en veilige uitlaatplekken.

1.3 Waar vervoer van A naar B vlot gaat

We verplaatsen ons allemaal voortdurend. We gaan naar werk, bij vrienden en familie op bezoek of wandelen een rondje in onze buurt om de hond uit te laten. Hoe we ons ook verplaatsen: het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen. Zorgen voor een goede bereikbaarheid is één van de kerntaken van de gemeente. En het is bovenal belangrijk dat verkeerssituaties veilig zijn voor voetganger, fiets en auto.

- ▶ Het is belangrijk dat onze reistijd niet langer is dan nodig. Daarom werken we aan goede doorstroming van het verkeer, voor fiets, auto en ov. Door verschillende vormen van vervoer beter op elkaar aan te sluiten, komen we sneller aan op onze bestemming. En voorkomen we onnodige uitstoot door file.
- ▶ Verkeersveiligheid heeft onze prioriteit. We richten onze straten en wijken, in het bijzonder in de buurt van scholen en sportclubs, veilig in. Dat doen we in overleg met politiediensten, ouders en buurtbewoners.
- ▶ Op veel plekken in de stad is het lastig om dichtbij huis te parkeren. Door te kijken naar een juiste balans tussen woongenot en groen, kijken wij hoe we voldoende parkeergelegenheid kunnen realiseren. Een auto is tenslotte vaak geen keuze, maar hoognodig om op werk te komen of te kunnen mantelzorgen. Bij nieuwbouw streven we naar parkeren op eigen terrein.
- ▶ Of het nu met een 'gewone' fiets, een elektrische fiets of een ander nieuw vervoersmiddel is: onze inwoners kunnen zich prettig en veilig door Lelystad bewegen. Deze ontwikkelingen vragen om fietspaden en wegen die worden ingericht op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan. Fieters en gemotoriseerd verkeer moeten zich zo min mogelijk kruisen in Lelystad.
- ▶ Het is belangrijk dat het openbaar vervoer van goede kwaliteit is, met een goede verbinding tussen stad en regio. Daarin zien we de voordelen van innovatieve en kostenefficiënte vormen van openbaar vervoer, waarbij we nieuwe openbaar vervoerverbindingen pas aanleggen als dat rendabel is. Bij aanbestedingen houden we altijd ruimte in de afspraken voor nieuwere, slimmere en goedkopere alternatieven.
- ▶ Het openbaar vervoer en voorzieningen zoals de belbus en regiotaxi zijn goed toegankelijk. Het treinstation van Lelystad en alle bushaltes zijn zo ingericht dat mensen met een beperking ook kunnen instappen.
- ▶ De opbrengsten van parkeervergunningen en parkeerkosten worden gebruikt voor een goede bereikbaarheid van de stad. Niet om andere kostenposten te dekken.
- ▶ We helpen winkeliers door duidelijke afspraken te maken over parkeerbeleid. Denk bijvoorbeeld aan laden en lossen, enkele uren gratis parkeren of shuttlediensten naar winkelgebieden.
- ▶ Tijdens de spits hebben autowegen voorrang op vaarwegen. We willen dat bruggen op die momenten niet openstaan. Daarom gaat de gemeente in gesprek met de provincie en Rijkswaterstaat zodat bruggen dicht blijven tijdens de spits.
- ▶ Hoewel de gemeente geen directe zeggenschap heeft bij besluitvorming over rijkswegen of provinciale wegen, willen wij dat de gemeente Lelystad zich waar mogelijk inzet voor de aanleg en verbetering van voor Lelystad belangrijke wegverbindingen. We pleiten in dit verband voor het doortrekken van de Markerwaarddijk via een brug over de Baai van Van Eesteren naar de Houtribweg (provinciale weg N302) en de afrit Lelystad-Noord op de rijksweg A6. Daarnaast pleiten we voor een nieuwe ontsluiting vanaf afrit 9 van de A6 (Lelystad Airport) naar de zuidkant van Lelystad (Warande).

- ▶ De gemeente communiceert tijdig en duidelijk naar inwoners over onderhoud aan wegen en wegafsluitingen. Daarbij geldt dat we onderhoud zoveel mogelijk in een keer proberen te doen, om overlast te beperken. Daarbij is helder wat de alternatieve route is. Zo voorkomen we 'zoekverkeer'.
- ▶ Het de staat van onderhoud van de infrastructuur in Lelystad mag niet verslechteren ten opzichte van het huidige onderhoudsniveau. De stad moet behoed worden voor verloedering.

1.4 Vol slimme en duurzame oplossingen

Lelystad moet verduurzamen. Zonneparken en windmolens verschijnen in ons landschap. Huizen gaan van het gas af, maar niet eerder dan dat de elektriciteitsvoorziening voor de gestegen vraag naar stroom en levering van opgewekte stroom gegarandeerd is. Dat zijn flinke veranderingen, die om verstandige keuzes en draagvlak vragen. Duurzaamheid biedt kansen voor economische groei en een fijne en leefbare stad. Maar wel op een betaalbare manier voor gewone gezinnen en ondernemers. Door dit op een slimme manier aan te pakken, kunnen we ons leven zoveel mogelijk blijven leiden zoals we zelf willen en blijft onze stad prettig om te wonen.

- ▶ De energietransitie en verduurzaming bieden grote kansen voor het stimuleren van innovatie en werkgelegenheid. De gemeente voert actief beleid om deze nieuwe sectoren te steunen. Wanneer het effectief bijdraagt aan de lokale economie en het milieu, kopen we onze producten en diensten duurzaam en circulair in.
- ▶ Wij ondersteunen het streven naar een energieneutraal Lelystad in 2050. Door energie te besparen en meer duurzame energie op te wekken kunnen we dit bereiken. Daarbij stimuleren we milieubewust ondernemen, met een grote rol voor de lokale opwekking van duurzame energie (bij voorkeur in de vorm van zonnepanelen op daken).
- ▶ We maken per wijk een plan voor de verduurzaming van woningen en bouwprojecten. Samen met bewoners en gebouweigenaren kijken we naar de beste oplossing. De totale woonlasten mogen hierbij niet stijgen.
- ▶ Voordat een wijk overgaat op een andere energievoorziening dan gas, zorgen we ervoor dat inwoners een betaalbaar alternatief aangeboden krijgen. Denk bijvoorbeeld aan slimme energienetwerken, waarbij huishoudens overtollige duurzame energie onderling kunnen delen.
- ▶ Het gasnetwerk behouden we voor de toekomst, wanneer waterstof of groen gas toegankelijk zijn.
- ▶ We maken het zo gemakkelijk mogelijk om zonnecellen en laadpalen aan te vragen, door procedures simpeler te maken. Zo stimuleren we duurzame energie.
- ▶ Zonneparken mogen niet ten koste gaan van bouwgronden en teveel vruchtbare landbouwgronden.
- ▶ Wij willen dat de gemeente Lelystad in de komende raadsperiode een "smart city" beleid ontwikkelt. Volgens het internationaal gehanteerde "smart city" concept worden informatietechnologie en het internet der dingen gebruikt om de stad te beheren en te besturen.

2 Een bloeiende lokale economie

2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de gemeente. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met de gemeente. Maar ook ontwikkelingen als de kust en het vliegveld dragen sterk bij aan de economische ontwikkelingen. De coronacrisis heeft onze bedrijven en ondernemers hard geraakt. Zij hebben een moeilijke tijd achter de rug. En hoewel de coronacrisis nu meer onder controle is, moeten we de economie juist blijven stimuleren. Daarom willen wij ondernemers de komende periode blijven ondersteunen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatieve technieken voor de toekomst. Door ondernemers de ruimte te geven en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde lokale economie en meer banen.

- ▶ De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers binnen de mogelijkheden van de wet. Bij meervoudig onderhandse aanbestedingen moet minimaal één Lelystadse ondernemer worden uitgenodigd om een aanbieding te doen.
- ▶ Het economisch beleid van de gemeente is gericht op het bevorderen van werkgelegenheid.
- ▶ De gemeente werkt aan een gunstig ondernemersklimaat. Wij koesteren het zittende bedrijfsleven dat verantwoordelijk is voor het belangrijkste deel van de banengroei.
- ▶ De ontwikkeling van Lelystad Airport en de overslaghaven Flevokust zijn belangrijke banenmotors voor de lokale economie. Deze ontwikkelingen koesteren wij.
- ▶ Ondernemers krijgen van de gemeente maximaal één aanslag per jaar waarop alle lokale lasten staan vermeld.
- ▶ Parkeren achter de slagboom betaald door ondernemers moet aantrekkelijk worden gemaakt.
- ▶ Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. Zelf kunnen zij het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat, ook op zondag.
- ▶ Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk. Voor een klein terras schaffen we de vergunning af. [maximaal 4 tafeltjes]. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor afstemming met hun directe omgeving.
- ▶ Waar het kan, verlengen we vergunningen. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels of een meldingsplicht. [Dus bijvoorbeeld geen (aparte) ventvergunning, uitritvergunning, objectvergunning of reclamevergunning meer.]
- ▶ De gemeente waardeert de bestaande bedrijfsterreinen in samenwerking met het Lelystadse ondernemers op.
- ▶ Ondernemers hebben bij de gemeente één ondernemersloket voor alle vragen. Dit loket zorgt ervoor dat ondernemers niet langs allerlei verschillende gemeentelijke afdelingen hoeven te gaan, en functioneert als vast aanspreekpunt voor ondernemers (onder meer voor bouwplannen, vergunningen en arbeidsmarktvragestukken).
- ▶ Voor ondernemers die diensten leveren aan de gemeente is het van groot belang dat facturen snel worden betaald. De gemeente betaalt haar facturen binnen 14 dagen.

2.2 Waar de stad bruist en bezoekers van buiten aantrekt

Onze lokale ondernemers werken iedere dag hard aan een levendige en bruisende stad. De gemeente faciliteert en neemt regie met als doel om de komende vier jaar een sprong te maken in de aantrekkingskracht van Lelystad als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur voor woningzoekenden, dagjesmensen en toeristen.

- ▶ We bevorderen de verdere ontwikkeling van de Lelystadse kustzone. We bieden ruimte aan horecaondernemers om zich te vestigen rondom Bataviyahaven, in de onderste bouwlaag van de geplande bouwblokken. We zorgen tevens voor goede bereikbaarheid van en verbinding naar het nieuwe Houtribstrand.
- ▶ We transformeren het Stadshart van Lelystad tot een aantrekkelijk gebied met ruimte om te wonen, werken en recreëren. We bevorderen de transformatie van leegstaande panden in het centrum tot woningen of horecagelegenheid.
- ▶ We ontwikkelen het Theaterkwartier rondom het Agoratheater in goede samenwerking met marktpartijen en ondernemers. We richten het gebied rondom de Agorabaan anders in, zodat een “cultuurplein” ontstaat met het Agoratheater, De Kubus en de toekomstige nieuwe bioscoop.
- ▶ Lelystad kent op dit moment twee vergunde gokgelegenheden. Wij willen geen derde schaarstevergunning voor een dergelijke voorziening.
- ▶ We ontwikkelen het Stationsgebied tot een hoogwaardige woon-, werk- en leefomgeving en verrassend visitekaartje voor Lelystad als “Hoofdstad van de nieuwe natuur”, mits de vereiste kwaliteit kan worden gerealiseerd. Het toekomstige Stationsgebied kent een juiste mix van verschillende typen woningen, kantoren en winkels, en onderscheidt zich op nationaal niveau vanwege de kwalitatief hoogwaardige architectuur.
- ▶ We versterken de unieke kwaliteiten en toeristische trekpleisters van Lelystad, zoals Bataviastad, de Markerwadden en de Oostvaardersplassen, en geven ruimte aan aantrekkelijke evenementen zoals de Oldtimerdag, de Hippiemarkt en Jolpop.
- ▶ We stimuleren winkelen in onze eigen winkelgebieden, zowel fysiek als digitaal. Aantrekkelijke, veilige en bruisende gebieden zorgen voor een levendige winkelstraat vol met lokale ondernemers. Daar kan geen grote webshop tegenop. We hebben hierbij aandacht voor alle winkelcentra in Lelystad.
- ▶ Ondernemen werkt het beste in een veilige en aantrekkelijke omgeving. Dat is fijn voor onze inwoners en trekt bezoekers aan van buitenaf. Omdat de samenwerking van ondernemers in een winkelgebied hieraan bijdraagt, bevorderen wij bedrijfsinvesteringszones.
- ▶ De strikte scheiding tussen horeca en detailhandel is niet meer van deze tijd. Wij willen dat horecabedrijven hun producten kunnen verkopen aan hun gasten en dat ook winkeliers hun klanten als gast kunnen ontvangen.
- ▶ De toeristenbelasting is zo laag mogelijk. Met de inkomsten verbeteren we de kwaliteit van recreatie en toerisme.

2.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden

Een goed niveau van culturele voorzieningen en activiteiten versterkt de economische kracht en vergroot de aantrekkingskracht van Lelystad als “complete stad”. In Lelystad zorgen we daarom voor een rijk aanbod van culturele voorzieningen en evenementen. We zijn er trots op dat we hiermee veel bezoekers aantrekken. Daarin spelen theaters, musea, buurthuizen, de bibliotheek en amateurkunstgezelschappen een belangrijke rol.

- ▶ Door met elkaar samen te werken dragen we bij aan persoonlijke ontwikkeling en vermaak voor jong en oud. Of het nu gaat om een muzikfestival, een culinair evenement of een theaterproductie, in Lelystad is ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Het is niet aan de gemeente om te bepalen wat cultuur is.
- ▶ We willen niet bezuinigen op cultuur, maar zetten het beschikbare geld zo effectief mogelijk in. Zo bereiken we zoveel mogelijk inwoners. Van culturele instellingen verwachten we dat ze verantwoordelijkheid afleggen over hoe zij belastinggeld besteden.
- ▶ Wij willen meer ruimte bieden voor cultureel ondernemerschap in onze stad en willen de middelen voor cultuur daarvoor op een passende manier toekennen aan culturele instellingen, ondernemers in de cultuursector en amateurkunstgezelschappen.
- ▶ Subsidies voor culturele voorzieningen worden doelmatig en doeltreffend ingezet en ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Waar gewenst bevorderen we bij subsidieverlening een goede samenwerking tussen culturele instellingen.
- ▶ Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten en bijdragen aan een maatschappelijk doel.
- ▶ In onze stad worden leuke evenementen georganiseerd en zijn er culturele voorzieningen voor alle leeftijden en in alle uitingsvormen.
- ▶ Horeca in culturele voorzieningen mag niet oneerlijk concurreren met de overige horeca in de stad.
- ▶ Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Daarbij hoort ook het cultuurhistorische evenement van de Sinterklaasintocht.
- ▶ Poppodium Corneel moet blijven! We willen dat Corneel wordt ondergebracht in een zelfstandige stichting (los van Stichting De Kubus) en een beter passende locatie in de binnenstad van Lelystad krijgt.
- ▶ Cultureel erfgoed draagt bij aan onze Nederlandse identiteit. Wij steunen daarom de ontwikkeling van een goed erfgoedbeleid voor Lelystad, dat ervoor zorgt dat gemeentelijk erfgoed behouden blijft voor onze bezoekers en inwoners.
- ▶ Cultuuronderwijs helpt kinderen om met nieuwe werelden in aanraking te komen. Op de basisschool krijgt ieder kind cultuureducatie uit de beschikbare middelen.

2.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan

Werk is van groot belang voor mens en samenleving. Met ons werk verdienen we geld voor een goed leven. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en in de toekomst van onze samenleving.

- ▶ Zoveel mogelijk mensen aan het werk! Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op iemands talenten en mogelijkheden, en hoe dit aansluit op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar beschut werk en leerwerkplekken.
- ▶ Het onderwijs en het bedrijfsleven werken nauw samen om te zorgen dat er voldoende passende banen zijn voor wie klaar is met zijn opleiding, subsidie is hierbij een middel, geen doel op zich.
- ▶ Wie naar vermogen bijdraagt kan op ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie voor een uitkering, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving.
- ▶ Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er in inkomen op vooruit gaat. Regels binnen de gemeente die dit in de weg staan (goedkope uitzendconstructies) schaffen we af. Zo voorkomen we nieuwe armoedevallen.
- ▶ Wie minder bijdraagt kan ook minder een beroep doen op de samenleving. Als je bijstand ontvangt maar de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verlies je je uitkering. Uitkeringsgerechtigden die onvoldoende ingeburgerd zijn, kunnen als tegenprestatie verplicht worden op onderdelen te werken aan inburgering en integratie.
- ▶ De afgelopen jaren zijn te veel inwoners onterecht tot fraudeur bestempeld. Fraude is en blijft diefstal, maar het maken van een foutje maakt je nog niet direct fraudeur. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Het oordeel over fraude moet uiteindelijk tot stand komen door mensenwerk, niet door een computer.
- ▶ Bij problematische schulden zorgen we voor ademruimte, zodat de problemen met een schuldhulpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie. Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners. Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan.

2.5 Waar iedereen meedoet en integreert

We hebben te lang gedacht dat de inburgering van nieuwkomers enkel hun eigen verantwoordelijkheid is. Maar je bent niet direct zelfredzaam in een land dat in elk opzicht anders is dan waar je vandaan komt. Hierdoor kunnen vrijheden waar eeuwenlang voor gevochten is onder druk komen staan, met parallelle samenlevingen als resultaat.

- ▶ Van nieuwkomers verwachten we dat ze in ruil voor de geboden gastvrijheid bijdragen aan onze samenleving. Door de Nederlandse taal te leren en je te verdiepen in onze normen en waarden, kun je sneller aan het werk. Daarbij bieden we goede begeleiding.
- ▶ We sluiten niemand uit. Er zijn veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en geïntegreerd zijn in onze samenleving. Zij hebben de kansen gegrepen die ons land biedt. We zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen.

- ▶ De Nederlandse taal spreken is cruciaal voor het vinden van een baan. We zorgen voor betaalbare cursussen om als nieuwkomer de taal te leren en gaan laaggeletterdheid tegen. Daarbij verwachten we van iedereen maximale inspanning om het Nederlands te leren. Wanneer iemand niet meewerkt maken wij gebruik van de mogelijkheid boetes op te leggen of korten we de uitkering.
- ▶ Jonge kinderen van ouders die inburgeren gaan verplicht naar de kinderopvang om achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken ouders bij taalonderwijs voor jonge kinderen.
- ▶ Bij de inburgering besteden we meer aandacht aan onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTIQ+-rechten, antisemitisme en de vrijheid van godsdienst.
- ▶ Voor haatpredikers is er in Lelystad geen plaats. De gemeente neemt een proactieve rol in het voorkomen dat zij kunnen haatzaaien en oproepen om onze waarden en vrijheden te negeren. Haatpredikers krijgen geen podium.
- ▶ Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. De gemeente Lelystad ondersteunt hen niet met hulp en verleent geen opvang. Hetzelfde geldt voor organisaties die illegalen helpen.
- ▶ We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen. Dat betekent dat we geen subsidies verstrekken aan organisaties die dat juist niet doen, bijvoorbeeld omdat ze democratische waarden ondermijnen.
- ▶ We leiden ambtenaren actief op om huwelijksdwang te herkennen.

2.6 Waar we trots zijn op onze boeren

Wij hebben veel waardering voor onze boeren in de veeteelt, landbouw en tuinbouw. Immers: “Zonder de boer geen eten!”. Dankzij hun harde werk hoeven wij ons geen seconde zorgen te maken om onze voedselvoorziening. Als boeren kunnen blijven ondernemen en innoveren, leveren ze een waardevolle bijdrage aan onze economie, met zorg en voordelen voor natuur en milieu.

- ▶ De agrarische sector beslaat in Lelystad een groot areaal. Wij willen deze bedrijfstak (Nederland is qua omvang de tweede voedselexporteur in de wereld) in onze gemeente blijven ondersteunen en waar nodig faciliteren. We zetten de Lelystadse agrarische ondernemer voorop!
- ▶ Om een florerende gezonde agrarische sector te behouden, is het belangrijk dat boeren niet onnodig gehinderd worden. Daarom geven wij hen ruimte voor ondernemen door hun grond voor meerdere doeleinden te gebruiken die passen in het buitengebied, zoals toerisme, agrarisch natuurbeheer, recreatie, zorg of maatschappelijke activiteiten.
- ▶ In de gemeente Lelystad is specifiek aandacht nodig voor vrijkomende erven waar uitsluitend een woonbestemming op rust. Ook hier moet ruimte worden gecreëerd voor ondernemerschap en bedrijvigheid die past in het buitengebied.
- ▶ Onze waardevolle landbouwgrond mag niet verloren gaan in het kader van natuurontwikkeling.
- ▶ Wij stimuleren een duurzame veehouderij. Belemmerende regelgeving voor het gebruik van duurzame energiebronnen, zoals aardwarmte, windenergie en andere duurzame energiebronnen schrappen we. Draagvlak en een goede balans tussen de belangen van de ondernemer en zijn omgeving zijn hierbij van groot belang.

- ▶ Agrarische ondernemers krijgen de ruimte om seizoenarbeiders goed en waardig tijdelijke huisvesting te bieden op hun eigen terrein. Dat is goed voor de ondernemer en beperkt overlast. Dit geldt ook voor andere sectoren, zoals seizoenstoerisme en de maakindustrie.
- ▶ De normale agrarische bedrijfsfunctie in het buitengebied mag niet worden belemmerd door woningbouwontwikkeling. De ondernemer heeft nu eenmaal ruimte nodig om te kunnen ondernemen!

3 Waardevol samenleven

3.1 Met zorg dicht bij huis

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede en liefdevolle zorg waarin onze inwoners centraal staan. Toegankelijke buurt- en gezondheidscentra voor o.a. sociale wijkteams, tandartsen, fysiotherapie, voedingsspecialisten en voldoende huisartsen worden steeds belangrijker in Lelystad. Met hulp die zo dichtbij huis mogelijk wordt georganiseerd, zodat het weinig aanpassing vraagt aan ons dagelijks leven. Zodat je in je eigen huis en je vertrouwde buurt goed oud kunt worden. Een buurt waar je burens gemakkelijk kunt ontmoeten voor een gezellig praatje. En waar alle straten goed toegankelijk zijn, zodat iedereen gemakkelijk naar de winkel kan gaan.

- ▶ De hoofdstad van Flevoland verdient specifieke ziekenhuiszorg.
- ▶ In Lelystad worden wijken meer levensbestendig gemaakt.
- ▶ Voor ouderen die om wat voor aanleiding willen verhuizen, moeten voldoende geschikte woningen in Lelystad aanwezig zijn. De wensen van de oudere Lelystedeling staat centraal. Ouderen worden betrokken bij nieuwe wooninitiatieven. Bij het ontwikkelen van woningen houden wij rekening met de specifieke wensen van ouderen. We zetten in op het bouwen van meer woningen waar je goed oud kunt worden.
- ▶ De wens van veel ouderen om te verhuizen binnen dezelfde buurt wordt niet vergeten.
- ▶ Wanneer zorg nodig is, dan moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn.
- ▶ Als thuis wonen niet langer gaat, vinden we dat er binnen 3 weken opvang beschikbaar moet zijn. Thuiszorg wordt binnen 1 week geregeld.
- ▶ We vragen inwoners om ondersteuning zoveel mogelijk zelf te regelen, zodat het past bij hun wensen. Dat is goed mogelijk met een integraal persoonsgebonden budget (i-pgb).
- ▶ We ontzorgen onze mantelzorgers en zorgvrijwilligers. Er is een centrale plek waar zorgvrijwilligers en mantelzorgers terecht kunnen met vragen en informatie, bijvoorbeeld bij de sociale wijkteams.
- ▶ Het moet mogelijk zijn om laagdrempelig en in de eigen wijk hulp te krijgen. Huisartsenpraktijken, buurthuizen en sociale wijkteams spelen hierin een cruciale rol.
- ▶ Als volwassen, kinderen of gezinnen zwaardere hulp nodig hebben, helpen wij hen daarheen op weg. De inwoner van Lelystad staat centraal. Hiervoor kunnen mensen terecht bij huisartsen, praktijkondersteuners bij de huisarts, Jeugd Lelystad en sociale wijkteams.
- ▶ Door de samenwerking met huisartsen en andere zorgverleners en te sturen op prestaties verbetert de kwaliteit van de zorg en blijven de kosten beheersbaar.
- ▶ Geld dat de gemeente ontvangt voor Jeugdhulp en WMO wordt ingezet voor hulp aan inwoners. De hulp aan de inwoner staat centraal. Zorgverleners voorkomen zoveel mogelijk indirecte kosten en overhead. De gemeentelijke organisatie en partners controleren en sturen bij.
- ▶ Voormalig dak- en thuislozen en mensen met psychische problematiek hebben vaak moeite met het vinden van geschikte woonruimte. We willen meer zelfstandige woonvormen met ambulante begeleiding organiseren, zodat mensen eerder hun plek terugvinden in de samenleving.

3.2 Waar je fijn kunt opgroeien

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond opgroeien van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door een gemeente te bieden kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen.

- ▶ Wanneer opgroeien niet gemakkelijk en onbezorgd gaat en er jeugdzorg nodig is, bieden we hulp. Dat doen we het liefst zo dichtbij het huis mogelijk, zodat onze jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. Hierbij letten we goed op dat we niet onnodig stickers plakken: niet iedereen die uniek is, heeft daar hulp bij nodig. Normaliseren noemen we dat. Maar nog niet alles in de jeugdzorg verloopt even goed. Er zijn flinke wachtlijsten voor hulp en dat moet zo snel mogelijk worden opgelost.
- ▶ Er komt een scherpere afbakening van wat we scharen onder jeugdzorg. Nog te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief.
- ▶ Opgroeien gaat nu eenmaal niet zonder horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook verantwoordelijkheid voor het gezond opgroeien van hun kinderen.
- ▶ Wanneer hulp wel nodig is, focussen we ons op normaliseren. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, de rest van hun leven een label behouden.
- ▶ Het voorkomen van hulp (preventie) is erg belangrijk. Zo voorkomen we dat we zwaardere hulp moeten bieden. Problemen bij kinderen en gezinnen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Sociale wijkteams, huisartsen, scholen en sportclubs hebben hierin een belangrijke rol. Met hen gaan we in gesprek om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt.
- ▶ We pakken de wachtlijsten in de jeugdzorg aan. Als kinderen extra hulp nodig hebben moet dat mogelijk zijn zonder dat zij maandenlang moeten wachten. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg.
- ▶ Ieder gezin heeft een hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief en efficiënt geboden kan worden.
- ▶ De problemen van de kinderen kunnen te maken met schuldenproblematiek of gezondheidsproblemen van de ouders. Door niet alleen naar het kind te kijken maar naar het gehele gezin kunnen de kinderen beter en effectiever geholpen worden.
- ▶ We zorgen voor de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals bij de huisarts. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en de behoeften van ouders en kinderen. Zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar te zware hulp.
- ▶ Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn de hoogste prioriteit. Waar signalen zijn van fysieke of geestelijke kindermishandeling, moet dit herkend worden door hulpinstanties. In deze situaties moet hulp altijd direct beschikbaar zijn.

3.3 Waar onderwijs een gelijke start biedt

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen: de hele samenleving heeft er belang bij.

- ▶ Veel inwoners in Lelystad genieten een vorm van onderwijs. Kinderen en volwassenen. Van voorschoolse educatie, basisschool en voortgezet onderwijs tot (om)scholing voor

werkzoekenden: goed onderwijs is essentieel om mee te kunnen doen. De daar bijbehorende kansen moeten voor iedereen beschikbaar zijn.

- ▶ Je bent nooit te oud om te leren, je leert immers een leven lang! Wij willen dat de gemeente inwoners ondersteunt bij omscholing, bijvoorbeeld door inzet van een leven-lang-lerenkrediet.
- ▶ In Lelystad zijn basisscholen, een campus voor voortgezet onderwijs op verschillende niveaus en een mbo. Wij juichen ruimere keuzemogelijkheden voor scholing in onze stad toe en ondersteunen daarom initiatieven om tot een breder aanbod te komen.
- ▶ Het is tijd voor een hogeschool of universiteit in Lelystad! Veel Lelystadse jongeren zien zich genoodzaakt de stad verlaten voor een vervolgstudie in het hoger onderwijs en raken daardoor de binding met Lelystad kwijt. Een HBO- of universitaire instelling draagt bij aan een complete stad en zorgt voor een economische impuls.
- ▶ Om goed onderwijs te kunnen bieden is een veilige leerplek nodig. Goede huisvesting dus. Hierin ligt een taak voor de gemeente. Bij verbouwing of nieuwbouw projecten kijken we naar mogelijkheden om andere activiteiten te combineren. Zoals bijvoorbeeld een samenwerking met sport en muziek verenigingen. Maar ook de inrichting en het gebruik van de speelpleinen voor de buurt.
- ▶ Als binnen de gemeente om welke reden dan ook (passend) onderwijs niet mogelijk is zorgt de gemeente voor vervoer naar de plek waar dit wel mogelijk is. Dat vereist afspraken en een goede samenwerking en wordt er zoveel als mogelijke gebruik gemaakt van lokale aanbieders.
- ▶ Voor- en vroegschoolse educatie is belangrijk. Het is de opstap en start voor bijna elk kind in het onderwijs. Deze vorm van onderwijs moet toegankelijk zijn. Daarnaast dient er te worden zorggedragen dat deze vorm van onderwijs daadwerkelijk onderwijs is met een bevoegd persoon voor de groep. Hierbinnen speelt religie of zienswijze geen rol en komt burgerschapsvorming al naar voren. Verder is signalering binnen voor- en vroegschoolse educatie van zowel voor als achterstanden essentieel om een goede onderwijslijn te waarborgen. En daarmee de toekomst voor de kinderen.
- ▶ Passend onderwijs is er om leerlingen de benodigde ondersteuning te bieden. De gemeente moet zich inspannen om samenwerking tussen verschillende stichtingen en organisaties te stimuleren waar dit kan, bijvoorbeeld voor hoogbegaafde kinderen. De gemeente kan daar waar nodig een (verbindende) rol spelen om de kwaliteit van het onderwijsaanbod te waarborgen.
- ▶ Onderwijsinstellingen investeren in doelgerichte opleidingen die aansluiten op de vraag vanuit de arbeidsmarkt. Opleidingen die niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd of waar slechte arbeidsperspectieven voor zijn afschalen. Niet opleiden voor werkloosheid dus!
- ▶ De geleerde lessen uit digitaal onderwijs moeten blijvend worden toegepast en verbeterd.
- ▶ Onderwijs is belangrijk voor het vinden van een passende baan. Werkzoekenden dienen scholingsaanbod te accepteren. Goede begeleiding/ondersteuning tot een juiste keuze binnen dit aanbod is belangrijk om tot een langdurige passende werkplek te komen.

3.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Door te sporten zorgen we bovendien goed voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Zeker nu onze samenleving steeds ouder en individualistischer wordt, is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport voor iedereen toegankelijk is. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke instellingen zodat iedere inwoner van jong tot oud kan sporten.

- ▶ We zorgen voor voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten. Wanneer een sportveld plaats moet maken voor iets anders, willen we dat deze ruimte op een andere plek wordt gecompenseerd.
- ▶ Sporten is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de samenleving. Omdat sport op zoveel manieren een positieve invloed heeft op ons leven, is het logisch om sport in te zetten als hulpmiddel voor onze inwoners met wie het minder goed gaat. Daarom willen we dat sportclubs, het onderwijs en zorginstellingen nauw met elkaar samenwerken.
- ▶ Bij nieuwbouw, ontwikkelingen of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. We vragen daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken.
- ▶ Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. Buurtsportcoaches kunnen hierbij helpen.
- ▶ Sport is toegankelijk voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast gedeelte van de sportsubsidie aan deze groep inwoners. Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we voor wandelroutes met voldoende rustmogelijkheden.
- ▶ Sporten kan is een belangrijke uitlaatklep zijn voor jongeren. We dragen daarom financieel bij aan het sporten van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen.
- ▶ Waar het kan zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen zoveel mogelijk van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten. Ook zorgen we ervoor dat jongerenprojecten gebruik kunnen maken van sportaccommodaties.
- ▶ Sportevenementen zijn een manier om Lelystad op de kaart te zetten, te verbinden en mensen in beweging te krijgen. De gemeente gaat (eventueel in samenwerking met andere overheden) actief in gesprek met organisaties van grotere sportevenementen om aansprekende sportevenementen naar Lelystad te krijgen.

4 Een veilige stad

4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Lelystad veilig kan wonen, recreëren, werken en ondernemen. Dat de stad niet alleen veilig is, maar eenieder zich ook veilig voelt. Maar veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

- ▶ Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt (aanrijtijden binnen de vastgestelde normen). Daarbij maakt het niet uit vanuit welke gemeente de diensten komen. Ook overige hulpdiensten zijn goed bereikbaar en benaderbaar.
- ▶ In onze stad moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Daarom pakken we discriminatie en geweld tegen LHBTIQ+'ers keihard aan en zorgen we ervoor dat het doen van aangifte zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt.
- ▶ Bij verstoring van de openbare orde wordt adequaat ingegrepen en gehandhaafd. Raddraaiers worden opgespoord en aangepakt. Wat betreft geluidsoverlast sluiten we aan bij de wettelijke normen.
- ▶ Schade en de kosten van handhaving moeten zo veel mogelijk worden verhaald op de veroorzakers.
- ▶ Een app is soms handig, maar nooit de enige mogelijkheid om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langs komt.
- ▶ De politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zijn zichtbaar op straat en in wijken. Extra boa's vergroten de zichtbaarheid van handhaving en bestrijden kleine criminaliteit. De kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op diegenen die het veroorzaken.
- ▶ Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Wijkagenten die de buurt goed kennen voegen daar iets extra's aan toe. De gemeente stimuleert de oprichting van buurtpreventieverenigingen en WhatsApp-groepen. Inwoners en wijkagenten werken daarbij samen.
- ▶ We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Deze horen ongestoord hun werk te kunnen doen. Hufters die dit wel doen pakken we hard aan.
- ▶ Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken zoals Keurmerk Veilig Wonen en Keurmerk Veilig Ondernemen helpen inwoners en ondernemers bij hoe ze hun huis of bedrijf goed kunnen beveiligen tegen inbraak. De gemeente verplicht tenminste deze keurmerken bij nieuwbouw.
- ▶ Overlast is een grote ergernis. De politie grijpt altijd in als mensen de regels overtreden of overlast veroorzaken. Raddraaiers en hangjongeren worden opgespoord en aangepakt en overlastgevers zetten we sneller uit huis. Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag.
- ▶ Dat jongeren elkaar graag in de openbare ruimte ontmoeten kunnen wij begrijpen. Het veroorzaken van overlast, vervuiling etc. daarbij niet. Jongeren die overlast veroorzaken moeten worden aangesproken en waar mogelijk ook hun ouders. Bij schade moet de gemeente tot het uiterste gaan dit te verhalen, waar mogelijk zelfs bij de ouders. Andere

sancties bij grensoverschrijdend gedrag, zoals het instellen van een gebiedsverbod, moeten worden ingezet waar dat mogelijk is.

- ▶ Veelplegers dragen onevenredig bij aan criminaliteit en het onveiligheidsgevoel van burgers. Wij willen dat zij continu op de huid worden gezeten en dat zij bij recidive toenemend zware consequenties ervaren. Het is belangrijk dat veiligheidspartners onderling goede afspraken maken en vergaand samenwerken om veelplegers te stoppen.

4.2 Waar criminaliteit wordt aangepakt

Mensen worden niet geboren als crimineel maar glijden vaak af door een slechte opvoeding, verkeerde vrienden of een onveilige omgeving. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen repressie en preventie. De kracht van onszelf, ondersteund door een gemeente die zorg draagt voor veiligheid, vormt het fundament van onze samenleving. Ook gedragingen als sissen, schelden en (straat-) intimidatie is uitsluitend verwerpelijk waar keihard tegen opgetreden dient te worden.

- ▶ Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen om jongeren met een criminele achtergrond perspectief te bieden. Het leren meedoen in de samenleving voorkomt dat ze afglijden naar georganiseerde criminaliteit.
- ▶ Gedrag als sissen, schelden en andere vormen van intimidatie op straat, in scholen, openbare ruimten, etc. is strikt verwerpelijk en wordt keihard aangepakt. Binnen wettelijke kaders worden daders maximaal gestraft middels boete of overige straffen. Van onderwijsbestuurders verwachten wij de maximale inspanningen dit gedrag te bestraffen en recidive te voorkomen.
- ▶ Crimineel geld willen we niet hebben in Lelystad. De gemeente is scherp op ondermijning en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt worden voor het faciliteren van criminele activiteiten.
- ▶ Door zichtbare wijkagenten die surveilleren gaan we verloedering en overlast op straat en in wijken tegen. Het tolereren van een koffieshop is geen vrijbrief voor openlijk drugsgebruik en het accepteren van straatdealers. Overlastgevers worden permanent op de huid gezeten en gecontroleerd met een hinderlijke volgaanpak. Daarbij zetten we in op patseraanpak, waarbij jonge criminelen worden gedwongen hun dure kleding, horloges, brommers, auto's, etc. in te leveren.
- ▶ Onze boa's verdienen de juiste middelen om voor onze veiligheid te zorgen. Indien nodig gebruiken zij gepast geweld. Ook willen we dat ze gebruik kunnen maken van technologie zoals cameratoezicht en bodycams om hun veiligheid en die van onze inwoners en hulpdiensten in de stad te vergroten.
- ▶ Als er boetes door onze boa's worden uitgeschreven vloeien die terug in de gemeentekas. Dit geld kunnen we dan weer inzetten om de veiligheid te verbeteren.
- ▶ De burgemeester heeft veel bevoegdheden die gebruikt kunnen worden om Lelystad veiliger te maken. Wij willen dat zij deze ook daadwerkelijk gebruikt. Te denken valt het toepassen van preventief fouilleren en cameratoezicht.
- ▶ Steeds vaker zijn onze inwoners slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals WhatsApp fraude of phishing. Daarom geven we goede voorlichting aan onze inwoners, jong en oud, zodat zij weten waar ze aangifte kunnen doen van cybercrime.

5 Een gemeente die klaar staat voor de inwoners

5.1 Waar het belang van inwoners en ondernemers voorop staat

De gemeente is er om problemen op te lossen. Het belang van de inwoners en ondernemers staat daarbij altijd voorop. Met excellente dienstverlening (digitaal en fysiek), toegankelijke formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

- ▶ Alle communicatie van de gemeente richting inwoners en ondernemers (zowel digitaal als op papier) is voor iedereen begrijpelijk en toegankelijk. Voor laaggeletterden is informatie beschikbaar op een voor hen toegankelijk taalniveau.
- ▶ We vinden het normaal dat de gemeente antwoord geeft als je een vraag hebt en er alles aan doet om je goed te helpen.
- ▶ De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit en voldoet aan alle geldende wet- en regelgeving op dit gebied. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen en wanneer het hen uitkomt. We starten met het thuisbezorgen van producten, zoals paspoorten.
- ▶ Het gemeentehuis is fysiek bereikbaar en kent openingstijden buiten kantooruren voor zaken die je niet digitaal kunt regelen. Bij vragen is het altijd mogelijk om een mens te spreken in plaats van een computer.
- ▶ Een gastvrije gemeente is er voor haar inwoners, en niet andersom. We stoppen daarom met het systeem van vooraf verplicht een afspraak maken voor dienstverlening aan de balie en richten de dienstverlening zodanig in dat inwoners en ondernemers gewoon binnen kunnen lopen.
- ▶ De gemeente zorgt ervoor dat ICT up to date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is.
- ▶ Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies. Deze informatie publiceren we niet alleen online, maar ook in het huis-aan-huisblad in de gemeente Lelystad.
- ▶ De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit zoals identiteitsfraude tegen te gaan of te bestraffen.
- ▶ De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt slim samen met medeoverheden en verbonden partijen zoals de Omgevingsdienst en de Veiligheidsregio als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid of woningbouw.
- ▶ Nieuwe regels en procedures die lokaal tot stand komen, moeten uitvoerbaar en handhaafbaar zijn. Bij invoering van een nieuwe regel moet de gemeente altijd bekijken of tegelijk een bestaande regel kan worden geschrapt, om onnodige regeldruk te voorkomen.
- ▶ Beleid moet zichtbare of meetbare effecten kunnen laten zien. Beleid waarvan de effecten niet aantoonbaar zijn moet worden gestopt.
- ▶ De Omgevingswet leidt tot minder regels en eenvoudiger ruimtelijke plannen. Wij willen dat de gemeente deze belangrijke wet op een klantgerichte en kwalitatief hoogwaardige manier implementeert.

- ▶ Bedrijven moeten zo min mogelijk belemmeringen ondervinden bij vestiging of uitbreiding. Ondernemers moeten gehoord worden als zij vragen hebben, en goed worden geholpen door de gemeente.
- ▶ De gemeente stelt bij het verlenen van vergunningen geen zwaardere eisen dan wettelijk verplicht, en alle aanvraagprocedures worden binnen de wettelijke termijnen doorlopen. Bij bouw- en milieuvergunningaanvragen, waarbij de wettelijke minimumeis een meldplicht is, moet ook daadwerkelijk met een melding kunnen worden volstaan.
- ▶ Wij willen dat de gemeente aanvragen van burgers en ondernemers altijd tijdig beantwoordt en meedenkt in de oplossing.

5.2 Waar we onze krachten bundelen voor slimme oplossingen

Lelystad een mooie stad maken, dat doen we met elkaar! We werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt of wijk. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. En bij belangrijke besluiten worden onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium worden betrokken.

- ▶ Het enthousiasme van de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Daarom ondersteunen we initiatieven van ondernemers en verenigingen door zo min mogelijk regels en vergunningen en denken we proactief mee.
- ▶ We ondersteunen maatschappelijke initiatieven die inwoners betrekken, zoals wijkraden en het right to challenge: een vorm van burgerparticipatie waarbij inwoners of maatschappelijke (private) partijen de gemeente verzoeken om de feitelijke uitvoering van een gemeentelijke taak over te nemen als zij daarvoor een goed plan hebben. Daarbij kijken we ook naar de mogelijkheden voor een “revolverend fonds”: een fonds van waaruit leningen kunnen worden verstrekt aan maatschappelijke initiatieven. Afbetalingen van leningen uit dit fonds zorgen ervoor dat weer nieuwe leningen voor maatschappelijke initiatieven mogelijk zijn.
- ▶ Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt zoveel mogelijk betrokken. Daarbij creëert en communiceert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zo werken we samen aan beter beleid.
- ▶ Beleid moet zichtbare of meetbare effecten kunnen laten zien, waarbij de gemeente hier transparant over communiceert. Beleid waarvan de effecten niet aantoonbaar zijn moet worden gestopt.
- ▶ Participatie betekent niet dat de grootste schreeuwers altijd gelijk krijgen. De gemeente heeft meer oog voor de ‘stille meerderheid’ die de gemeente niet altijd zo snel weet te vinden. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.

5.3 En waar we verstandig met ons geld omgaan

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belasting houden we zo laag mogelijk. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente helder en transparant verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld.

- ▶ De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en welk effect is bereikt. Dit doen we niet alleen in de vorm van een PDF-bestand of op papier, maar ook op een digitaal toegankelijke interactieve online manier.
- ▶ We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt.
- ▶ We zien toe op doelmatige en doeltreffende besteding van de middelen voor Jeugdzorg en de Wmo.
- ▶ De woonlasten blijven zo laag mogelijk. Huizenbezitters zijn veilig bij de VVD: de totale opbrengst van de OZB wordt nooit meer verhoogd dan met het inflatiepercentage.
- ▶ We schaffen de hondenbelasting af of passen deze toe als doelbelasting.
- ▶ De gemeentelijke leges zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de kostprijs. 'De gebruiker betaalt' is het uitgangspunt. Het is niet acceptabel als allerlei kosten op inwoners afgewenteld worden.
- ▶ Voor vervanging van een gestolen rijbewijs of identiteitsbewijs waarvan aangifte is gedaan bij de politie hoef je niet te betalen. Zo'n situatie is al vervelend genoeg.